

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1082/3
Podgorica, 13.11.2021. godine

Na osnovu člana 40, 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1082 od 12.10.2021. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Prihvata se anonimni prigovor, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1082 od 12.10.2021. godine i privrednom društvu „A MEDIA TEAM“ d.o.o. Podgorica, komercijalnom emiteru opšteg televizijskog programa „Adria TV“ izriče upozorenje, kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja odredbi člana 85 st. 1, čl. 89 st. 1 Zakona o elektronskim medijima, čl. 13 st. 1, čl. 37 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11) i tač. 2.3. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-02 od 21.07.2011. godine, jer je dana 11. oktobra 2021. godine, u terminu od 16:47:30 do 16:53:22 časova, u okviru emisije „Dobar dan sa Ivonom Blagojević“, emitovao prikrivenu komercijalnu audiovizuelnu komunikaciju, odnosno jer je propustio da oglašavanje (telepromociju) učini prepoznatljivim i odvojenim od ostalih programskih sadržaja.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (čl. 85 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i čl. 13 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11),
 - b) kršenja obaveze emitera da telepromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i vizuelno odvojenom od ostalih programskih sadržaja (čl. 89 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i čl. 37 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
3. Privrednom društvu „A MEDIA TEAM“ d.o.o. iz Podgorice, nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Adria TV“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „A MEDIA TEAM“ d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „Adria TV“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla emiteru opšteg televizijskog programa 'Adria TV' upozorenje, jer je dana 11. oktobra 2021. godine, u okviru emisije 'Dobar dan sa Ivonom Blagojević', emitovao prikrivenu komercijalnu audiovizuelnu komunikaciju, odnosno propustio da telepromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i odvojenom od ostalih programskih sadržaja.“
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 12. oktobra 2021.g., Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor, na rad privrednog društva „A MEDIA TEAM“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), komercijalnog emitera opšteg televizijskog programa „Adria TV“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-1082 od 12.10.2021. godine).

U prigovoru se navodi da je emiter dana 11.10.2021.g. „prekršio Pravilnik o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama, emitujući telepromotivni sadržaj, u toku emisije 'Dobar dan', gdje su uz gošću... prezentovani proizvodi i usluge kompanije 'Mtel'..."

Polazeći od navedenog, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-02.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je nakon uvida u snimak emitovanog programskog sadržaja emitera sačinio nalaz dana 15.10.2021. godine (akt broj 02-1082/1 od 15.10.2021. godine).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“) i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1082/2 od 18.10.2021. godine). U ostavljenom roku emiter nije dostavio izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona i član 4 stav 1 tačka b) Pravilnika).
- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 15 Zakona).
- telepromocija predstavlja oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 st. 1 tačka m) Pravilnika).
- članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: radijskog i televizijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
- član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika predviđaju da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanog programa, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je dana 11. oktobra 2021.g., u terminu od 16:06:44 do 16:57:21 sati (50 minuta 37 sekundi), emitovao emisiju „Dobar dan sa Ivonom Blagojević“. U okviru navedenog sadržaja, u periodu od 16:47:30 do 16:53:22 sati (5 minuta 52 sekunde), emitovan je programski segment čiji je opis dat u tački 2.
2. **Voditeljka:** „Od 11. do 13. oktobra, Crna Gora je domaćin najvećeg digitalnog događaja u regionu, Digitalnog samita zemalja Zapadnog Balkana. Kompanija 'M:tel' je generalni sponzor događaja, a šta nas očekuje, reći će nam Ana Martinović.“

Ana Martinović, 'M:tel': „Digitalni samit je najveći događaj koji će da bude sigurno u regionu u ovoj 2021. godini, tako da je kompanija 'M:tel' ponosni sponzor ovakvog događaja, jer, to je događaj koji okupi sve zemlje Zapadnog Balkana. Dakle, Crna Gora ove godine kao domaćin, ovo je četvrti samit po redu. Dođu tu predstavnici i ministarstava i iz digitalnog svijeta. Svi oni koji žive digitalizaciju i sprovode digitalnu transformaciju u svojim državama, a to su Bosna, Srbija, Kosovo, Sjeverna Makedonija i Albanija.“

Osvrće se na Digitalni samit koji je prije dvije godine održan u Beogradu, a koji je rezultirao ukidanjem rominga u regionu, izražavajući nadu da će i ovogodišnji iznjediti nešto dobro. U nastavku govori o 'M:tel' platformi, kao i o aktuelnim ponudama kompanije.

„Mi kao sponzor smo obezbijedili platformu, to je sigurno najsavremenija platforma koju ljudi iz digitalnog svijeta mogu i da potvrde, koji budu posjećivali od 11. do 13. ovaj samit, a već danas mogu svi koji nas gledaju da download-uju ovu aplikaciju, bilo sa 'Google Play Store'-a ili sa 'Apple Store'-a, zavisi koji model telefona koriste ili na svojim računarima i da uživaju u ovom samitu kao da su tamo prisutni, iz razloga što je ta aplikacija, onako, kao jedna društvena mreža. Vidite sve biografije učesnika, predavača sa prezentacijom, da kad se registrujete, vještačkom inteligencijom ova platforma vas tačno navede na koje prezentacije će biti najinteresantnije ili koji predavači. Možete čak sa njima da se dopisujete, da se vidite video pozivom, da razgovarate ili dogovorite sastanke, da popunjavate neke interaktivne ankete. Mislim da će od danas, od 11. pa do 13., biti onako digitalna priča u ovim zemljama regiona jako aktuelna i da će u ovoj aplikaciji svi uživati, a moram napomenuti da će kompanija 'M:tel' imati ovu aplikaciju u svojoj biznis ponudi, pa će druge kompanije koje budu nešto slično organizovale, moći da kod nas to iznajmljuju.“

Voditeljka: *„Da li je registracija besplatna, ja mislim da si već objasnila kako se registruju?“*

Ana Martinović, 'M:tel': *„Jeste, besplatna je. Dovoljno je da odu na 'Google Play Store' ili 'Apple Store' i download-uju aplikaciju. Tu u nekoliko poteza ukucaju svoje ime, prezime, e-mail adresu, broj telefona, poziciju i kompaniju u kojoj rade i moram napomenuti da će kompanije koje budu prisutne na samitu imati svoje virtuelne štandove. Kompanija 'M:tel' je pripremila pet i pozivam sve gledaoce da posjete naše virtuelne štandove i tu će vidjeti naše digitalne servise i sve ono što smo mi pripremili za korisnike kompanije 'M:tel' i one koji će to postati.“*

Voditeljka: *„'M:tel' za 'BOX' korisnike ima i kampanju 'Fudbal se vratio kući'. Šta to podrazumijeva?“*

Ana Martinović, 'M:tel': *„Jeste, fudbal se vratio kući i kroz 'Adria Televiziju', ali definitivno kroz sve naše 'Arena' kanale, tako da naši korisnici 'BOX' paketa opet konačno uživaju u najpoznatijim ligama svijeta, kao što su Liga šampiona, Liga Evrope, Liga konferencija, lige najpopularnijih država - Španije, Italije, Francuske, Portugalije. Ljubitelji fudbala će sigurno uživati, a novi korisnici će, osim u tim divnim fudbalskim utakmicama, uživati u svih drugih 250 televizijskih kanala koje imamo. Osim toga, moram reći da je popust i dalje aktuelan. Svi koji potpišu ugovor za neki od naših 'BOX' paketa, prvih šest mjeseci imaju 50 odsto popusta na pretplatu, imaju internet najvećih brzina i sigurna sam da su ovakvi 'BOX' paketi i doveli 'M:tel' da bude lider na tržištu kablovske televizije, kao što smo lideri na tržištu mobilne telefonije već godinama.“*

Voditeljka: *„A za one koji žele postpaid ugovor, koji paket predlažeš?“*

Ana Martinović, 'M:tel': *„Ja uvijek predlažem pakete sa najviše interneta, a ovaj koji smo sada osmislili, on se zove 'NEO Z', je definitivno paket koji, ne na tržištu u Crnoj Gori, nego sigurna sam i šire, nudi najviše interneta, zato što, čim se potpiše ugovor, korisnik odmah odluči za 200 gigabajta za društvene mreže. Može, recimo, 100 gigabajta za 'Tik Tok', 100 gigabajta za 'Instagram' i još 100 gigabajta dobije za surfovanje internetom, dakle, koje god druge sajtove želi da posjeti ili društvene mreže. A onda, ima tu mnogo minuta razgovora ka drugim mrežama i poruka. U 'M:tel' mreži neograničene pozive, i sve to za neku pretplatu manju od 20 eura. A imamo korisnika koji žele u ovoj akciji da kupe i telefon. To je 'Realme GT', koji je po cijeni od samo 10 eura mjesečno, a onda mi za dobrodošlicu poklonimo i 'Realme' pametni sat.“*

Voditeljka: *„Sa 'M:tel'-om, definitivno, uvijek uzbudljivo.“*

Ana Martinović, 'M:tel': *„Uvijek uzbudljivo, uvijek široke ruke kompanija 'M:tel', bilo da je ovako sponzor velikih događaja kao što je Digitalni samit, bilo da za naše korisnike koji nešto kupuju, usput i poklonimo.“*

Tokom opisanih djelova programskog sadržaja nije emitovano grafičko obavještenje o postojanju komercijalne AV komunikacije (telepromocija, plaćeni termin i sl.).

U terminu od 16 do 17 sati prikazana su dva oglasna bloka (16:27:56-16:28:21 i 16:46:28-16:47:01), u trajanju od 58 sekundi, kao i jedna neoznačena reklama (16:53:21-16:53:55) u trajanju od 34 sekunde. U naznačenom periodu, u terminu od 16:29:04 do 16:31:40 emitovan je i segment o kujanju, tokom kojeg je, u donjem desnom uglu ekrana, bio istaknut logo restorana

- „100 manira“, bez obavještenja da je u pitanju komercijalna AV komunikacija (plaćeni termin, telepromocija i sl.).
3. Predmetni segmenti programskog sadržaja „Dobar dan sa Ivonom Blagojević“, navedeni u tač. 2, se nedvosmisleno mogu smatrati oglašavanjem, odnosno telepromocijom u toku emisije / programa, jer u njemu značajnu ulogu imaju informacije od značaja samo za kompaniju „M:tel“. Voditelj je preuzeo ulogu promotera ponude gorenavedene kompanije, odnosno usluge („BOX paket“ – „M:tel' za 'BOX' korisnike ima i kampanju 'Fudbal se vratio kući'...“ i „NEO Z paket“ – „... a za one koji žele postpaid ugovor, koji paket predlažeš... sa 'M:tel'-om, definitivno, uvijek uzbudljivo...“) koje se nalaze u njihovim ponudama, a sve to bez oznake da se radilo o oglašavanju (telepromociji).
 4. Zbog izostanka adekvatnog označavanja, predmetni segmenti programskog sadržaja „Dobar dan sa Ivonom Blagojević“ mogu se okarakterisati kao prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija, odnosno oglašavanje, posebno imajući u vidu da je predmetnim sadržajem predstavljeno određeno privredno društvo („M:tel“ d.o.o.) i njegova aktualna ponuda („aplikacija u sklopu biznis ponude“ - „Mi kao sponzor (Digitalnog samita zemalja Zapadnog Balkana) smo obezbijedili platformu, to je sigurno najsavremenija platforma koju ljudi iz digitalnog svijeta mogu i da potvrde, koji budu posjećivali od 11. do 13. ovaj samit, a već danas mogu svi koji nas gledaju da download-uju ovu aplikaciju, ..., i da uživaju u ovom samitu kao da su tamo prisutni, iz razloga što je ta aplikacija, onako, kao jedna društvena mreža. Vidite sve biografije učesnika, predavača sa prezentacijom, da kad se registrujete, vještačkom inteligencijom ova platforma vas tačno navede na koje prezentacije će biti najinteresantnije ili koji predavači. Možete čak sa njima da se dopisujete, da se vidite video pozivom, da razgovarate ili dogovorite sastanke, da popunjavate neke interaktivne ankete ...i da će u ovoj aplikaciji svi uživati, a moram napomenuti da će kompanija 'M:tel' imati ovu aplikaciju u svojoj biznis ponudi, pa će druge kompanije koje budu nešto slično organizovale, moći da kod nas to iznajmljuju.“; „BOX paket“ – „... fudbal se vratio kući i kroz 'Adria Televiziju', ali definitivno kroz sve naše 'Arena' kanale, tako da naši korisnici 'BOX' paketa opet konačno uživaju u najpoznatijim ligama svijeta, kao što su Liga šampiona, Liga Evrope, Liga konferencija, lige najpopularnijih država - Španije, Italije, Francuske, Portugalije. Ljubitelji fudbala će sigurno uživati, a novi korisnici će, osim u tim divnim fudbalskim utakmicama, uživati u svih drugih 250 televizijskih kanala koje imamo. Osim toga, moram reći da je popust i dalje aktuelan. Svi koji potpišu ugovor za neki od naših 'BOX' paketa, prvih šest mjeseci imaju 50 odsto popusta na pretplatu, imaju internet najvećih brzina i sigurna sam da su ovakvi 'BOX' paketi i doveli 'M:tel' da bude lider na tržištu kablovske televizije, kao što smo lideri na tržištu mobilne telefonije već godinama“; „NEO Z paket“ – „... predlažem pakete sa najviše interneta, a ovaj koji smo sada osmislili, on se zove 'NEO Z', je definitivno paket koji, ne na tržištu u Crnoj Gori, nego sigurna sam i šire, nudi najviše interneta, zato što, čim se potpiše ugovor, korisnik odmah odluči za 200 gigabajta za društvene mreže. Može, recimo, 100 gigabajta za 'Tik Tok', 100 gigabajta za 'Instagram' i još 100 gigabajta dobije za surfovanje internetom, dakle, koje god druge sajtove želi da posjeti ili društvene mreže. A onda, ima tu mnogo minuta razgovora ka drugim mrežama i poruka. U 'M:tel' mreži neograničene pozive, i sve to za neku pretplatu manju od 20 eura. A imamo korisnika koji žele u ovoj akciji da kupe i telefon. To je 'Realme GT', koji je po cijeni od samo 10 eura mjesečno, a onda mi za dobrodošlicu poklonimo i 'Realme' pametni sat.“)
 5. Postojanje prikrivenog oglašavanja u predmetnom prilogu (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:
 - u emitovanom prilogu predstavljeno je privredno društvo „M:tel“ d.o.o. i njegova ponuda („aplikacija u sklopu biznis ponude“, BOX paket“ i „NEO Z paket“), uz navođenje popusta i cijena („... Svi koji potpišu ugovor za neki od naših 'BOX' paketa, prvih šest mjeseci imaju 50 odsto popusta na pretplatu..., ... U 'M:tel' mreži neograničene pozive, i sve to za neku pretplatu manju od 20 eura. A imamo korisnika koji žele u ovoj akciji da kupe i telefon. To je 'Realme GT', koji je po cijeni od samo 10 eura mjesečno...“)
 - voditelj se obraćao gledaocima kao potencijalnim poslovnim kupcima usluge iz ove kompanije kroz konstatacije („registracija besplatna, ja mislim da si već objasnila kako se registruju“; ... „M:tel' za 'BOX' korisnike ima i kampanju 'Fudbal se vratio kući'“; „... za one koji žele postpaid ugovor, koji paket predlažeš.“).

- analizirani dio programskog sadržaja „Dobar dan sa Ivonom Blagojević“ je mogao dovesti u zabludu gledaoce, u pogledu njihove stvarne prirode, prevashodno zbog načina na koji je sadržaj predstavljao predmetne ponude kompanije M:tel. Prilog je formulisan na način koji je pogodan da gledaoca uvjeri da je riječ o uredničkom, a ne sadržaju komercijalne (oglasne) prirode. To je prevashodno moguće zato što je kroz priču o organizovanju događaja („Digitalni samit zemalja Zapadnog Balkana“) predstavljena ponuda i aktivnosti ovog subjekta.

6. S obzirom da je članom 89 stav 1 Zakona i članom 37 stav 1 Pravilnika predviđeno da televizijsko oglašavanje mora biti lako prepoznatljivo i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja, a da tokom emitovanja spornog priloga nije bilo vidljivo adekvatno grafičko obavještenje da je u pitanju komercijalna AV komunikacija (telepromocija), emiter je prekršio navedenu odredbu Zakona, odnosno Pravilnika, jer je propustio da prilikom emitovanja ovog programskog sadržaja naznači da se radilo o komercijalnoj AV komunikaciji.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnog sadržaja prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama jer je dana 11. oktobra 2021. godine, u okviru programskog sadržaja „Dobar dan sa Ivonom Blagojević“, emitovao prikriveno oglašavanje, odnosno propustio da telepromociju učini lako prepoznatljivom i odvojenom od ostalih programskih sadržaja.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja zbog kršenja čl. 85 st. 1, čl. 89 st. 1 Zakona, čl. 13 st. 1, čl. 37 st. 1 Pravilnika i tač. 2.3. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-02 kojom se nalaže da emiter usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Adria TV“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri upozorenja objavi u svom programu.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

PRAVNA POUKA

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „A MEDIA TEAM“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

DIREKTOR

Goran Vuković

